

PUUMALAN SEURAKUNTA

TALOUSARVIO 2016

ja

TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA

vuosille 2017- 2018

Kirkkoneuvosto 28.10.2015 § 73

Kirkkovaltuusto 11.11.2015 § 20

SISÄLLYS

JOHDANTO	3
KÄYTTÖTALOUSOSA	7
YLEISHALLINTO	9
SEURAKUNTATYÖ	15
HAUTAUSTOIMI	26
KIINTEISTÖTOIMI	27
TULOSLASKELMAOSA	33
INVESTOINTIOSA	35
RAHOITUSOSA	37
Talousarvion raporttiosa	39
1. Talousarvioraportti, ulkoiset menot	41
2. Talousarvioraportti, sisäiset ja ulkoiset menot	47
3. Talousarvioraportti tehtäväalueittain ulkoiset menot	51
Liitteet:	61
Henkilöstön kehittämissuunnitelma	
Talousarvion palkkaliite	

JOHDANTO

Puumalan seurakunta viettää 400-vuotis juhluvuottaan 2016. Itsenäinen seurakunta erotettiin Säämingin seurakunnasta vuonna 1616. Koko juhluvuodelle on suunniteltu juhlakalenteri, joka toteutetaan yhdessä Puumalan kunnan ja kansalaisopiston kanssa. Musiikkitapahtuma Saimaan kauneimmat sävelet järjestetään yhteistyössä kunnan kulttuuritoimen kanssa juhluvuoden tapahtumana. Taiteellisena johtajana jatkaa Maria Ket-tunen. Hannu Norjasen johtama Mozartin Requiem kirkossa, tulee olemaan paikkakunnan klassisen musiikin huipentuma vuosikymmeniin. Tarkoitus on myös jatkaa ilmaisia päiväkonsertteja kirkossa kesäkeski- ja viikkoinen. Ilmaisissakin konserteissa tarjotaan mahdollisuus vapaaehtoiseen kolehtiin. Kirkko pidetään avoimena tiekirk-kona kesäkuusta elokuun loppuun ja sinne saadaan kirkon ja hautausmaan opas kolmeksi tunniksi keskiviikko- ja lauantai-iltoina kesinä saatujen hyvien kokemusten perusteella. Lisäksi eri työalat järjestävät juhluvuoden kunni-aksi erilaisia tapahtumia ja kirkon esineistöä asetetaan esille ja palkataan näyttelyopas heinäkuuksi.

Juhlavuosi muistuttaa kirkon ja seurakuntaelämän historiallisesta jatkumosta sekä paikkakunnan uskonnollisen elämän rikkaudesta vuosisatojen kuluessa paikkakunnallamme. Evankeliumin ja hengellisyyden painopisteet ovat vaihdelleet, mutta perustehtävä ei ole muuttunut. Se on muotoiltu seuraavasti: **avata Raamatun sanomaa ja antaa mahdollisuus Jumalan läsnäolon kokemiseen elämänkaaren eri vaiheissa yksilönä ja yhteisönä.** Perustehtävästä johdettu visio seuraaville vuosille ohjaa suunnittelua tulevana toimintasuunnitelmavuosina: **Puumalan seurakunta on elävä hengellinen yhteisö, johon halutaan kuulua ja jonka toimintaan on helppo tulla mukaan. Paikalliset vapaaehtois- ja seurakunnan työntekijät tarjoavat monipuolista ja laadukasta seurakuntatoimintaa kaikille halukkaille. Vapaa-ajan asukkaat rikastuttavat seurakuntaelämää. Tilat ja henkilöstö on sopeutettu toiminnan mukaiseksi ja taloudellisesti kestäväksi.**

Suunnitelmavuotta 2016 kuvastaa toiminnan ja talouden tasapainottaminen, jota jatketaan vielä ainakin alkuvuo- si konsultti Olavi Vuoren johdolla. Työ aloitettiin jo kesällä 2015. Perustehtävämme mukaisesti huolehdimme myös paikkakunnan vapaa-ajan asukkaiden hengellisistä tarpeista ja heidän kirkollisista toimituksistaan. Nämä eivät kuitenkaan tuota seurakunnalle mitään. Seurakunnan kassavarat ovat huvenneet, koska tontteja ei ole myy- ty pariin vuoteen ja verotulot ovat pienentyneet. Toisaalta seurakunnalle on viime vuosina tullut uusia taloudelli- sia velvoitteita mm. IT-alueesta, Kirjurista ja Kirkon palvelukeskuksen asiakkaaksi siirtymisestä. Jäsenmääräl- tään pienet, mutta alueeltaan laajat metsävaltaiset seurakunnat, kuten Puumala, hävisivät myös entisen yhteisö- veropotin jaossa. Vuoden 2015 piispantarkastuksen lausunnossa seurakuntaa kehoitettiin pikaisiin toimiin talou- den ja toiminnan tasapainottamiseen hengellisen elämän turvaamiseksi myös tulevaisuudessa. Seurakunnassa odotettiin toukokuussa 2015 kirkolliskokouksen päätöstä rakennemuutoksesta, jolloin jokainen seurakunta olisi kuulunut yhtymään. Tämä äänestettiin nurin kirkolliskokouksessa. Luottamuselimityksessä tavoitellaan, että seura- kunta voisi edelleen säilyä itsenäisenä. Sulkavan seurakunnan kanssa neuvotellaan kuitenkin yhteistyömahdolli- suuksista.

Seurakuntamme taloudelliset toimintaedellytykset olisivat erittäin huonot ilman metsänhoidosta saatavia tuloja. Verotulot menevät lähes kokonaan kuluvanakin toimintavuonna henkilöstökuluihin, koska väestörakenteemme ikääntyy entisestään eikä muuttovoitto riitä takaamaan kirkollisverotulojen kasvua kuolleisuuden runsauden vuoksi. Nykyisiä hengellisen työn resursseja on toiminnan tasosta tinkimättä vaikeata vähentää. On muistettava, että itsenäiselle seurakunnalle on asetettu kirkkolaissa ja kirkkojärjestyksessä monia lakisääteisiä tehtäviä, jotka on hoidettava. Lasten ja nuorten määrä ei näytä kasvavan. Seurakunnan on pidettävä hyvää huolta siitä nouse- vasta polvesta ja heidän perheittensä tarpeista, jotka vielä asuvat paikkakunnalla. Siihen seurakuntaa velvoittaa myös Jeesuksen kaste- ja lähetyskäsky. Syntymäpäiväkäyntejä pikkulasten ja vanhusten kodeissa pyritään jat- kamaan niin pitkään kuin se on mahdollista.

Perusseurakuntatyö, kirkolliset toimitukset ja jumalanpalveluselämä kinkereineen, lähetyspiireineen ja kerhoi- neen järjestetään parhaalla mahdollisella osaamisella ja varustetaan vapaaehtoisia tukemaan sitä. Vapaaehtoistyö tarvitsee koko ajan kuitenkin työntekijän ohjausta ja koordinoitua toimiakseen tehokkaasti. Palkatonta talkoo- työtä tekeviä on myös muistettava kiittää ja kannustaa. Tutkimustulokset osoittavat, että ihmiset jaksavat vapaa- ehtoistyössä jos ilmapiiri koetaan myönteiseksi. Seurakunnan olemukseen kuuluu olennaisesti toiminnan suun- tautuminen myös ulospäin lähetystyön ja diakonian kautta.

Talousarvion laadintaperiaatteet

Seurakunnan varainhoitovuosi on kalenterivuosi. Kirkkovaltuuston on hyväksyttävä viimeistään edellisen vuoden loppuun mennessä seurakunnalle talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä kirkkovaltuuston on hyväksyttävä myös vähintään kolmea vuotta koskeva toiminta- ja taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on toiminta- ja taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarviossa sekä toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään tavoitteet toiminnalle ja taloudelle sekä määrärahat ja tuloarviot. Talousarviossa sekä toiminta- ja taloussuunnitelmassa määritellään seurakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet siten, että edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Kirkkoneuvosto vastaa talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman valmistelusta. (KJ 15:1,1-2).

Seurakunnan taloutta on hoidettava hyväksytyt talousarvion mukaan. Talousarvio sitoo hallintoelimiä, toimintayksiköitä, tehtäväalueita sekä henkilöstöä, ja se on samalla väline näiden toimijoiden valvontaan. Sitovuus tarkoittaa, että varoja ei saa käyttää muihin kuin talousarviossa osoitettuihin tarkoituksiin eikä enempää kuin niihin on osoitettu (KJ 15:2,1). Talousarvion sitovuus koskee myös toiminnallisia tavoitteita ja tuloarvioita.

Talousarvioon otetaan seurakunnan tehtävien hoitamisen ja toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat (KJ 15:3). Talousarviossa on myös osoitettava taloudellisen tuloksen muodostuminen sekä seurakunnan rahoitustarpeen kattamiskeinot. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sekä investointi- ja rahoitusosat. Samaa rakennetta noudatetaan myös toiminta- ja taloussuunnitelmassa sekä tilinpäätöksen sisältyvissä talousarvion toteutusvertailuissa.

Vuoden 2002 alusta lukien seurakuntia on koskenut säännös alijäämän kattamisvelvollisuudesta. Talousarviossa sekä toiminta- ja taloussuunnitelmassa tai niiden hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla edellisen vuoden taseen osoittama alijäämä katetaan, ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä (KJ 15:1,3).

Puumalan seurakunnan vuoden 2014 alijäämä -220.479,99 euroa on kirjattu kirkkovaltuuston päätöksen mukaisesti taseeseen edellisten vuosien yli/alijäämän tilille. Taseen ylijäämän tilillä on näiden kirjausten jälkeen 105.428,67 euroa. Talousarvio vuodelle 2016 on ylijäämäinen 887 euroa.

Talousarvion ja talous- ja toimintasuunnitelman rakenne

Talousarviossa tulee olla käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sekä investointi- ja rahoitusosat. Käyttötalous- ja investointiosat edustavat toiminnan ohjauksen näkökulmaa, kun taas tuloslaskelma- ja rahoitusosat edustavat kokonaistalouden näkökulmaa. Käyttötalous- ja investointiosat osoittavat, mihin seurakunta kohdistaa käytettävissä olevat taloudelliset resurssinsa. Tuloslaskelma- ja rahoitusosat osoittavat, miten seurakunnan taloudellinen tulos muodostuu ja miten seurakunta toimintansa rahoittaa.

Talousarvion 2016 ja talous- ja toimintasuunnitelman 2017 – 2018 rakenne on kirkkohallituksen ohjeiden mukainen ja koostuu käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosista.

Kustannusten kohdentaminen

Palkkakulut on jaettu kustannuspaikoille ulkoisina menoina suoraan. Muut kustannusten kohdentamiset käsitellään sisäisinä erinä, jotka sisältävä raportti liitetään talousarvioon.

Yleinen taloudellinen tilanne

Suomen talous on supistunut jo neljättä vuotta peräkkäin. Vaikkakin viimeisin Tilastokeskuksen julkaisema BKT-lukema oli hiukan plussan puolella. Loppuvuoden ennusteen talouden kehityksestä ovat enimmäkseen miinusmerkkisiä. Kuluttajahintojen vuosimuutos eli inflaatio on ollut alhainen jo usean vuoden ajan. Trendinä alle kahden prosentin tasossa se on ollut vuodesta 1995 alkaen. Vuonna 2011 inflaatio kävi finanssikriisin jälkeen neljässä prosentissa, mutta on laskenut siitä lähtien ja painui negatiiviseksi keväällä 2015.

Kokonaistalouden kasvu antaa odottaa itseään. Ainakin vuodesta 2012 alkaen kokonaistalouden on vuosittain ennustettu kasvavan, ennusteet ovat vaihdelleet 1,2 ja 1,8 prosentin välillä. Talous on kuitenkin kyseisinä vuosina taantunut. Vuodeksi 2016 valtiovarainministeriö ennustaa reilun yhden prosentin kasvua. Ennustetta tukevat vain ohuet tiedot paremmasta talouskasvusta. Kasvun odotetaan vahvistuvan euroalueella ja erään arvion mukaan Venäjän kaupan romahdus ei enää vaikuttaisi ensi vuonna Suomen vientinäkyymiin. Talouden kehitys on kuitenkin paljolti arvailujen varassa. Kasvunäkymät ovat edelleen heikot, vaikka talouden ennustetaan kasvavan noin prosentin verran.

Talouden kasvun jarruina ovat teollisuuden heikot vientinäkymät, ja toisaalta valtion ja kuntien välttämättömiksi katsotut säästötoimet, jotka osaltaan heikentävät kokonaistaloutta. Julkisen talouden välittömien sopeutustoimien vaikutukset ovat vuonna 2016 noin 1,4 miljardia ja vuonna 2017 noin 2,5 miljardia euroa. Kyseiset summat ovat suurelta osin henkilöstökuluja ja siksi näiden toimien odotetaan vaikuttavan kirkollisverotulojen määrää vähentävästi.

Kirkollisvero ja jäsenmäärän kehitys

Seurakuntien jäsenmäärän aleneminen on jonkin verran taittunut. Kirkosta eroamia on vuoden 2015 elokuun loppuun mennessä ollut vähiten pitkään aikaan. Syyskuussa eroamiset ovat jälleen lisääntyneet. Seurakuntien on edelleen jatkuvasti seurattava jäsenistön kehittymistä ja tehtävä omia ennusteita tulevasta kehityksestä. Kokonaisjäsenmäärän lisäksi on tärkeää seurata kirkollisveroa maksavan eli ansiotyössä olevan jäsenistön määrän kehitystä.

Muutoksia vuoden 2016 alussa

Osuus yhteisöveron tuotosta poistuu ja tilalle tulee valtionrahoitus. Samassa yhteydessä valtio päätti alentaa seurakuntien verotuskustannuksia. Kirkolliskokous päätti muuttaa seurakunnan maksuja keskusrahastolle. Keskusrahastomaksu ja palkkaperusteinen työnantajan eläkemaksu alenee ja kirkollisveroperusteinen eläkerahastomaksu nousee.

Valtionrahoitus

Laki valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin tulee voimaan vuoden 2016 alussa. Mainitun lain mukaan seurakunnille lailla annettuja yhteiskunnallisia tehtäviä korvataan jatkossa valtion talousarviosta maksettavalla rahoituksella ja samalla luovutaan seurakuntien yhteisöveroosuudesta. Korvattavia yhteiskunnallisia tehtäviä ovat hautausoimi, väestökirjanpito tehtävät sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpito. Kirkon keskusrahastolle maksettavan valtion korvauksen suuruus on 114 miljoonaa euroa vuonna 2016. Summa maksetaan Kirkon keskusrahastolle 12 erässä kuukausittain.

Kirkolliskokous päätti toukokuussa 2015, että 114 miljoonan euron valtionrahoituksesta jaetaan vuonna 2016 viisi miljoonaa euroa avustuksina kulttuurihistoriallisten rakennusten korjaushankkeisiin ja kaksi miljoonaa euroa käytetään Kirjurin ylläpito- ja kehitystyöhön. 107 miljoonaa euroa jaetaan seurakunnille euroa/kunnan asukas -jakoperusteen mukaan 31.12.2014 tilanteen mukaan.

Lakiehdotuksen neljännessä pykälässä säädetään siitä, että kirkon keskusrahaston tulee toimittaa opetus- ja kulttuuriministeriölle sen määräämät laissa tarkoitettujen tehtävien kustannusten seuranta varten tarvittavat tiedot. Kirkon keskusrahasto käyttää tietojen toimittamisessa seurakuntien taloustilastoista johdettuja kustannustietoja.

Jäsenmäärän kehitys ja verotulot

Puumalan asukasluku ja työttömyysaste vaikuttavat suoraan verotuloihin. Asukasluvun väheneminen on jatkunut, mutta tahti on onneksi hidastunut positiivisen muuttoliikkeen myötä. Seurakunnan läsnäolevan väestön määrä on vuoden 2015 lokakuun puoleenväliin mennessä vähentynyt vuoden alusta vain 10 henkilöllä. Vuoden alussa seurakunnan väkiluku oli 1964 henkilöä (läsnä oleva väestö).

Kirkkolain 15 luvun 2 §:n mukaan kirkkovaltuusto vahvistaa tuloveroprosentin. Tuloveroprosentti vahvistetaan lähimpään 0,05 prosenttiyksikköön. Kirkkovaltuusto vahvisti vuoden 2016 kirkollisveroprosentiksi 1,95. Veroprosenttia korotettiin edellisvuonna.

Vuoden 2014 tilinpäätöksen mukaan verotulot olivat 457.245 euroa. Vuonna 2015 seurakunnalle on tilitetty kirkollisveroja syyskuun loppuun mennessä 344.189 euroa ja yhteisöveroja 63.404 euroa, yhteensä 407.594 euroa. Talousarviossa 2015 on arvioitu verotuloja kertyvän yhteensä 500.000 euroa, joten verotulot näyttävät toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Talousarvioon on vuodelle 2016 budjetoitu kirkollisveroa 450.000 euroa ja valtionosuutta 45.000 euroa, joten yhteensä verotuloja on budjetoitu 495.000 euroa, mikä on 1 prosentti vähemmän, kuin vuoden 2015 talousarviossa varattiin.

Henkilöstö

Seurakunnan palveluksessa on vakituisia kokoaikaisia henkilöitä kahdeksan. Vakituksena osa-aikaisena on yksi siivooja-vahtimestari. Sivutoimisia sijaisia on kaksi henkilöä. Kesäaikaan palkataan hautausmaan kesätyöntekijöiksi kolme henkilöä sekä kaksi nuorta nurmikoneleikkaajaksi.

Kotikäyntityöhön osallistuvat kaikki neljä hengellisen työntekijää sekä vastaava lastenohjaaja. Seurakunnassamme korostetaan joustavuutta ja työaloja ylittävää yhteistyötä.

Henkilöstön hyvinvointia rakennetaan työyhteisön virkistysretkellä syksyllä ja yhteisellä joululounaalla.

Henkilöstökulut muodostuvat palkoista, pakollisista sivukuluista ja vapaaehtoisista henkilöstökuluista.

Palkkasummaan on lisätty seuraavat sivukulut: eläkevakuutusmaksu 24 %, sosiaali- ja vakuutusmaksut 3,7 %.

Sivukulut ovat yhteensä 27,7 %. Muita henkilöstökuluja ovat muun muassa työterveydenhuollosta, matkustamiskustannuksista sekä erilaisista työkyvyn ylläpidosta ja virkistäytymisestä aiheutuvat kulut. Palkat on budjetoitu elokuun tilanteen mukaan olettaen, että korotuksia ei tulevana vuonna tule.

Vuoden 2016 talousarviossa henkilöstökulut ovat 1 % pienemmät kuin talousarviossa vuonna 2015.

Luottamushenkilöiden kokouspalkkiot on laskettu 30 euroa/kokous, joka on sama kuin vuonna 2014.

Jotta henkilöstökustannukset saadaan pysymään jatkossakin kohtuullisina, harkitaan kussakin tapauksessa erikseen, miten kunkin työntekijän tehtävien hoito järjestetään sen jälkeen, kun hän siirtyy pois seurakunnan palveluksesta.

Sitovuustasot

Kirkkoneuvosto vastaa talousarvion toteutumisesta **kirkkovaltuustolle pääluokittain** lukuun ottamatta seuraavia avustuksia:

Musiikkitoimintaan (kp 220)	Puumalan kirkkokuorolle	3.350 EUR
	Mariakuorolle	300 EUR
Lähetystyöhön Suomen (kp 270)	Lähetysseuralle	5.600 EUR
	Suomen Ev.-lut. Kansanlähetykselle	1.000 EUR
	Suomen Piipiaseuralle	300 EUR
	Ev.lut Lähetisyhdistys Kylväjälle	300 EUR
	Sanansaattajille	300 EUR
Diakoniatyöhön (kp 271)	Kirkon Ulkomaanapuun	3.300 EUR
	Suomen Merimieskirkolle	390 EUR

KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalousosaan sisältyvät pääluokat:

HALLINTO

SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA

HAUTAUSTOIMI

KIINTEISTÖTOIMI

YLEISHALLINTO

Pääloukkaan sisältyvät tehtäväalueet:

101 HALLINTOELIMET

105 TALOUS- JA HENKILÖSTÖHALLINTO

107 KIRKONKIRJOJEN PITO

108 KIRKKOHERRANVIRASTO JA MUU YLEISHALLINTO

Yleishallinnon talousarvio 2016 ja taloussuunnitelma 2017 - 2018:

YLEISHALLINTO	Tilinp.	Ed.budj	Budj.	TS2	TS3
	2014	2015	2016	2017	2018
TOIMINTATUOTOT	9.456,90	10.300	9.800	9.800	9.800
TOIMINTAKULUT	-150.646,70	-158.950	-154.800	-154.800	-154.800
TOIMINTAKATE	141.189,80	-148.650	145.000	145.000	145.000

101 HALLINTOELIMET					
KIRKOLLISET VAALIT					
Tehtävä	Toimittaa kirkon vaalijärjestyksessä säädetty vaalit.				
Kokoonpano	Kirkkoherra ja neljä kirkkovaltuuston valitsemaa jäsentä.				
Toiminta 2016	Vuonna 2016 on kirkolliskokouksen ja hiippakuntavaltuuston jäsenten vaali.				
KIRKKOVALTUUSTO					
Tehtävä	Käyttää seurakunnan päätösvaltaa kirkkolain 9 luvun 1 §:n mukaisesti.				
Kokoonpano	15 seurakuntavaaleissa vuonna 2014 valittua jäsentä.				
Tavoitteet 2016	Valmentaa luottamushenkilöitä tehtäväänsä. Kokoontua suunnitelman mukaisesti ja tehdä päätökset kirkkoneuvoston esittämistä asioista.				
Toiminta 2016	Järjestetään luottamushenkilökoulutusta tarpeen mukaan. Pidetään vähintään kolme kokousta, joissa mahdollisten määräalakauppojen lisäksi käsitellään seuraavat asiat: <ol style="list-style-type: none"> 1. Tilinpäätöksen käsittely toukokuussa. 2. Veroprosentin vahvistaminen marraskuussa. 3. Talousarvion vahvistaminen marras-joulukuussa. 				
Painopisteet 2017 – 2018	Varaudutaan seurakuntarakenteen muutokseen ja siitä seuraaviin neuvotteluihin ja päätöksiin.				
KIRKKONEUVOSTO					
Tehtävä	<ol style="list-style-type: none"> 1. Johtaa yleisesti seurakunnan toimintaa, edistää sen hengellistä elämää ja muutoinkin toimia seurakunnan tehtävän toteuttamiseksi, 2. muut kirkkolain 10 luvun 1 §:ssä ja 3. kirkkoneuvoston ohjesäännössä määrätyt tehtävät. 				
Kokoonpano	Kirkkoherra ja kuusi kirkkovaltuuston valitsemaa jäsentä.				
Tavoitteet 2016	Kokoontua suunnitelman mukaisesti ja tehdä tarvittavat päätökset kirkkoherran ja talouspäällikön esittelemistä asioista. Talouden tasapainottamiseen kirkkoneuvosto asetti ohjausryhmän, joka konsultti Olavi Vuoren johdolla tekee esitykset talouden saamiseksi tasapainoon. Tavoitteena on, että seurakunnan talous on kestäväällä pohjalta kuluvan valtuustokauden loppuun mennessä (vuonna 2018).				
Toiminta 2016	Kirkkoneuvosto kokoontuu noin kerran kuukaudessa. Kirkkoneuvoston puheenjohtajana toimii kirkkoherra tai hänen estyessään neuvoston varapuheenjohtaja. Sihteerinä toimii talouspäällikkö. Asiat käsitellään esityslistan päätösehdotusten perusteella. Esittelijöinä toimivat kirkkoherra tai talouspäällikkö asiasta riippuen. Pöytäkirjat ovat nähtävillä seurakunnan internet sivuilla.				
TILINTARKASTUS JA VALVONTA					
Tehtävä	Hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen sekä kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastus.				
Kokoonpano	Kirkkovaltuuston valitsema ammattitilintarkastaja.				
Tavoitteet 2016	Tehdä suunnitellut tarkastukset.				
Toiminta 2016	Tilintarkastajana toimii tilintarkastustoimisto Kuntatarkastajien Oy Clavis, JHTT Osmo Aalto. <ol style="list-style-type: none"> 1. Tilintarkastus keväällä ja välitarkastuksia tarpeen mukaan. 2. Lisäksi tarvittaessa kiinteistöjen ja irtaimiston tarkastus. 				
Painopisteet 2017 – 2018	Tilintarkastus keväällä ja välitilintarkastus syksyllä.				
Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-27.993,09	-25.250	-21.495	-14,9
	Kate	-27.993,09	-25.250	-21.495	-14,9

105 TALOUS- JA HENKILÖSTÖHALLINTO					
Sisältö	Tuottaa palveluja seurakunnan työntekijöille ja luottamushenkilöille, jotta nämä voivat omalta osaltaan toteuttaa seurakunnan perustehtävää.				
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 1. 60 % talouspäällikön, 5 % kirkkoherran ja 15 % toimistosihteerin työajasta. 2. Taloustoimisto seurakunnan toimistosiivessä. 3. Kirkon palvelukeskus ja sen tarjoamat ohjelmistot 4. Status-ohjelmisto, jolla hoidetaan hautakirjanpito ja hautainhoitolaskutus. 5. Katrina-varauskirjaohjelmisto. 6. MS-office toimisto-ohjelmisto ja muut tarvittavat ohjelmistot. 7. Kirjuri-ohjelmisto 				
Tavoitteet 2016	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tehdä talous- ja henkilöstöhallintoon kuuluvat tehtävät hyvin ja ajallaan. 2. Tarkistaa jokaisen työntekijän toimenkuva. 3. Huolehtia henkilöstön kehittämisestä ja hyvinvoinnista. 4. Esimiehet käyvät kehittämisseskusteluja alaisten kanssa vähintään kaksi kertaa vuodessa. 5. Huolehtia henkilökunnan jaksamisesta ja työhyvinvoinnista erityisesti tasapainottamistilanteessa. 				
Toiminta 2016	<ol style="list-style-type: none"> 1. Taloustoimisto avoinna ma, ke ja pe 10-13. 2. Kirjanpito ja reskontrat pidetään ajan tasalla. 3. Palkat lasketaan sopimusten mukaisesti. 4. Erilaiset tilitykset, tilastot ja raportointi tehdään ajallaan. 5. ATK-järjestelmät pidetään ajan tasalla, tehdään ohjelmistojen ja laitteistojen päivitykset IT-alueen asiantuntijoiden avulla. 6. Ylläpidetään ammattitaitoa ammattikirjallisuutta ja -lehtiä lukemalla ja osallistumalla tilaisuuksiin, joissa on tietoa tarjolla. 7. Rovastikunnan talouspäälliköiden kanssa tehdään yhteistyötä, yhteiset palaverit 8. IT-alueen toiminnassa ja kehittämisessä ollaan mukana. 9. KIPA:n tarjoamien palvelujen ja järjestelmien käytön tehostaminen 10. Konsultti keskustelee vakituisten työntekijöiden kanssa työnkuvista ja muutostarpeista. 				
Painopisteet 2017 – 2018	<ol style="list-style-type: none"> 1. Taloushallinnon kehittäminen ja uusien menetelmien käyttöönotto 2. Sopeutetaan henkilöstö supistuneisiin resursseihin. 				
Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %
	Tuotot	2.000	3.000	3.000	0,0
	Kulut	-70.940,31	-68.060	-67.920	-0,2
	Kate	-68.940,31	-65.060	-64.920	-0,2

107 KIRKONKIRJOJEN PITO	
Sisältö	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seurakunnan jäsenrekisterin ja muiden kirkonkirjojen ylläpito ja niistä tarvittavien todistusten antaminen nykyisistä ja entisistä jäsenistä eri tarkoituksiin. 2. Kaikki viranomaistehtävät kuten kirjaukset kastetuista, konfirmoiduista, vihiytyistä, kirkkoon liittyjistä, kirkosta eronneista sekä VTJ -muutosliikenteen tarkastus tehdään Kirjurilla ohjeiden mukaisesti. 3. Virkatodistusten teko. Elää -virkatodistukset otetaan Kirjurista. Muut todistukset ja sukuselvitykset joita ei saa suoraan Kirjurista tehdään erilliselle

	<p>Word-pohjalle, johon tiedot haetaan vanhoista kirkonkirjoista ja perhelehdistä. Myös sukututkimukset tehdään vielä entiseen tapaan Word-pohjalle.</p> <p>4. Kirjurin tietokannassa olevien tietojen tarkistaminen ja virheellisten tietojen korjaaminen oman seurakunnan jäsenen osalta, käyttäen apuna VTJ-kyselyä.</p> <p>5. Kirjuriin digitoitun aineiston ja metatietojen tarkistaminen.</p>																				
Toiminta-ajatus	Palvella asiakkaita laadukkaasti ja asiantuntevasti paikallisesti, lähellä seurakuntalaista.																				
Resurssit	<p>1. 50 % toimistosihteerin työajasta</p> <p>2. Kirjuri –ohjelma</p>																				
Tarve muutoksiin																					
Tavoitteet 2016	<p>Kirjuriin toimitetun digitoitun aineiston tarkistaminen perhelehtien osalta.</p> <p>Vanhojen kirkonkirjojen digiaineiston testiajoissa ilmeni sellaista aineiston toimimattomuutta, joka vaikeuttaa ja hidastaa merkittävästi työskentelyä kirkkoherranvirastossa esimerkiksi laadittaessa sukuselvityksiä.</p> <p>Kirkkohallituksen ohjeiden mukaisesti digiaineiston tarkastuksessa tulee tarkastaa esimerkiksi kuvien tekninen laatu ja metatietojen oikeellisuus.</p> <p>Seurakunnan tulee myös tarkastustoiminnan yhteydessä laatia seurakunnan esittelymuistio ja jokaisen kirkonkirjan muistio, joka perustuu laadittuihin metatietoihin.</p> <p>Korjattu ja tarkastettu aineisto tulee validoida ja viedä turvakuljetuksena Helsinkiin kirkkohallitukseen.</p> <p>Kirkonkirjojen osalta digiaineiston teknisen laadun ja metatietojen oikeellisuuden tarkastuksen, muistioiden laatimisen, validoinnin ja turvakuljetukset suorittaa Arkistointipalvelu Signum/Riitta Mäntylä.</p>																				
Toiminta 2016	<p>1. Pidetään jäsenrekisteri ja kirkonkirjat ajan tasalla</p> <p>2. Hoidetaan asiakaspalvelu, virkatodistusten ja sukuselvitysten teko</p> <p>3. Sukututkimukset</p> <p>4. Perhelehtien digiaineiston oikeellisuuden tarkastaminen ja virheiden korjaaminen.</p> <p>5. Kirjuri-koulutuksiin osallistuminen.</p>																				
Painopisteet 2017 -2018	Seurakunnan uusi jäsentietojärjestelmä Kirjuri.																				
Talousarvio 2016	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Tilinp. 2014</th> <th>Ta 2015</th> <th>Ta 2016</th> <th>Muutos %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Tuotot</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kulut</td> <td>-25.837,80</td> <td>-23.940</td> <td>-23.000</td> <td>-3,9</td> </tr> <tr> <td>Kate</td> <td>-25.837,80</td> <td>-23.940</td> <td>-23.000</td> <td>-3,9</td> </tr> </tbody> </table>		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %	Tuotot					Kulut	-25.837,80	-23.940	-23.000	-3,9	Kate	-25.837,80	-23.940	-23.000	-3,9
	Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %																	
Tuotot																					
Kulut	-25.837,80	-23.940	-23.000	-3,9																	
Kate	-25.837,80	-23.940	-23.000	-3,9																	

108 KIRKKOHERRANVIRASTO JA MUU YLEISHALLINTO	
Sisältö	Monenlainen asiakaspalvelu toimituksista ja tilaisuuksista sovittaessa.
Toiminta-ajatus	Tarjota asiakkaille mahdollisimman laadukkaasti ja asiantuntevasti heidän tarvitsemansa palvelut, jotka liittyvät kirkollisten toimitusten varaamiseen ja muihin seurakunnan tarjoamiin palveluihin paikallisesti, lähellä seurakuntalaista.

Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 1. 20 % toimistosihteerin, 10 % kirkkoherran ja 15 % talouspäällikön työajasta 2. Kirkkoherranvirasto seurakuntakodin toimistosiivessä 3. Katrina –varauskirjaohjelma 4. Kirjuri -ohjelma 				
Tavoitteet 2016	<ol style="list-style-type: none"> 1. Laadukas asiakaspalvelu ja muiden tehtävien hoito ajallaan ja mahdollisimman laadukkaasti. 2. Seurakunnan arkistoinnista huolehtiminen vuonna 2014 hyväksytyn arkistonmuodostussuunnitelman mukaisesti. 				
Toiminta 2016	<ol style="list-style-type: none"> 1. Virasto avoinna ma, ke ja pe 10-13 2. Katrina –varauskirjan ylläpito 3. Avioliiton esteiden tutkinta 4. Virkatodistusten ja sukuselvitysten tilausten vastaanotto, kirjoitus ja laskutus 5. Sukututkimukset 6. Pienriestalupien kirjoitus ja lupamaksujen vastaanotto 7. Adressien, kirjojen ja korttien myynti 				
Painopisteet 2017 - 2018	Hyvä ja sujuva asiakaspalvelu lähellä seurakuntalaista.				
Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %
	Tuotot	7.456,90	7.300	6.800	-6,8
	Kulut	-39.216,11	-41.700	-42.385	1,6
	Kate	-31.759,21	-34.400	-35.582	3,4

SEURAKUNTATYÖ

Pääloukkaan sisältyvät kustannuspaikat

- 201 JUMALANPALVELUSELÄMÄ
- 202 HAUTAAN SIUNAAMINEN
- 203 MUUT KIRKOLLISET TOIMITUKSET
- 204 AIKUISTYÖ
- 207 MUU YLEINEN SEURAKUNTATYÖ
- 210 TIEDOTUSTOIMINTA
- 220 MUSIIKKITOIMINTA
- 231 LAPSI JA PERHETYÖ
- 233 VARHAISNUORISOTYÖ
- 235 RIPPIKOULUTYÖ
- 236 NUORISOTYÖ
- 241 DIAKONIA
- 250 SIELUNHOITO
- 270 LÄHETYSTYÖ
- 271 KANSAINVÄLINEN DIAKONIA
- 290 MUU SEURAKUNTATYÖ

Seurakuntatyön toiminta-ajatus:

Puumalan seurakunnan tehtävänä on avata Raamatun sanomaa ja antaa mahdollisuus Jumalan läsnäolon kokemiseen elämänkaaren eri vaiheissa yksilönä ja yhteisönä.

Seurakuntatyön talousarvio 2016 ja taloussuunnitelma 2017 - 2018:

SEURAKUNTATYÖ	Tilinp.	Ed.budj	Budj.	TS2	TS3
	2014	2015	2016	2017	2018
TOIMINTATUOTOT	36.179,65	24.670	32.620	32.620	32.620
TOIMINTAKULUT	-386.644,73	-424.605	-424.573	-424.573	-424.573
TOIMINTAKATE	-350.465,08	-399.935	-391.953	-391.953	-391.953

201 JUMALANPALVELUSELÄMÄ					
Sisältö	1. Sunnuntain ja kirkollisten juhlapyhien pääjumalanpalvelukset. 2. Muut jumalanpalvelukset.				
Resurssit	1. 20 % kirkkoherran, 20 % seurakuntapastorin ja 15 % kanttorin työajasta. 2. Vapaaehtoiset: kuorot, musiikkiryhmät sekä yksittäiset laulajat ja soittajat; ehtoollisavustajat, tekstinlukijat sekä muut jumalanpalvelusavustajat. 3. Toimitiloina kirkko, seurakuntakoti ja Lamminniemen kappeli, kylillä maakirkot.				
Tavoitteet 2016	1. Vahvistaa seurakuntalaisten rukouselämää ja tarjota Jumalan sanaa ymmärrettävässä muodossa kaiken ikäisille. 2. Seurakuntalaiset saavat kokea ehtoollisessa anteeksiantamusta, yhteyttä ja kiitollisuutta sekä muistaa Jeesuksen elämää. 3. Lisätä ja vahvistaa seurakuntalaisten, erityisesti jumalanpalvelusavustajien osallistumista jumalanpalveluksen toteutuksessa. 4. Vahvistetaan yhteisöllisyyttä jumalanpalvelusten toteutuksessa ja kirkkokahveilla. 5. Järjestetään ehtoollishetkiä vanhusten hoitopaikoissa.				
Toiminta 2016	1. Kirkossa toimitetaan yleensä messu ja noin kerran kuukaudessa sanajumalanpalvelus. Lamminniemen kappelissa toimitetaan messu tai sanajumalanpalvelus vähintään kolme kertaa vuodessa. 2. Muita jumalanpalveluksia pidetään mm. hiljaisella viikolla, koulujen alkaessa ja päättyessä sekä ns. maakirkkoja eri puolilla pitäjää sen mukaan kuin niistä sovitaan. Lisäksi kylät voivat järjestää nimikkopyhän.. 3. Järjestetään jumalanpalvelusavustajille tapaamisia ja koulutusta sekä osallistumismahdollisuus hiljaisuuden retriittiin.				
Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-48.788,30	-45.355	-41.540	-8,4
	Kate	-48.788,30	-45.355	-41.540	-8,4

202 HAUTAAN SIUNAAMINEN					
Sisältö	Siunaus- ja muistotilaisuudet etukäteisvalmisteluineen.				
Resurssit	1. 20 % kirkkoherran, 20 % seurakuntapastorin ja 25 % kanttorin työajasta. 2. Toimitilat: kirkko ja Lamminniemen kappeli, osa siunauksista haudalla.				
Tavoitteet 2016	1. Läheisensä menettäneet kokevat aidosta läsnäolosta ja evankeliumista kumpuaavaa lohdutusta. Omaisia tuetaan heidän surussaan. 2. Kuoleman koskettaessa nähdään elämän merkitys, kuullaan Jumalan kutsu ja tartutaan iankaikkisen elämän toivoon. 3. Pyritään ottamaan vainajan omaisiin yhteyttä myös hautajaisten jälkeen.				
Toiminta 2016	1. Toimituksiin valmistaudutaan keskustelemalla etukäteen omaisten kanssa. Omaisille annetaan heitä surussa tukeva kirja tai seurakunnan äänite. Ohjataan myös internet-sivujen tiedotuksiin. 2. Hautaan siunaamiset toimitetaan sen mukaan kuin niistä sovitaan omaisten kanssa. Pappi ja kanttori osallistuvat mahdollisuuksien mukaan muistotilaisuuksiin. 3. Omaiset kutsutaan hautaan siunaamista seuraavana pyhäinpäivänä seurakuntaan ja tiedotetaan seurakunnan järjestämästä sururyhmästä.				
Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-36.035,42	-38.915	-38.490	-1,1
	Kate	-36.035,42	-38.915	-38.490	-1,1

203 MUUT KIRKOLLISET TOIMITUKSET					
Sisältö	Kasteet, avioliittoon vihkimiset ym. toimitukset etukäteisvalmisteluineen.				
Resurssit	1. 5 % kirkkoherran, 5 % seurakuntapastorin ja 5 % kanttorin työajasta. 2. Toimitilat: kirkko, seurakuntakoti, Lamminniemen kappeli, kodit ja vapaa-ajan asunnot.				
Tavoitteet 2016	1. Seurakunta on mukana toimituksiin osallistuvien uudessa elämänvaiheessa. 2. Toimituksiin osallistuvat saavat voimavaroja uuden elämänvaiheen tuomassa muutoksessa ja heidän seurakunnallinen identiteettinsä vahvistuu. Toimitusten jumalanpalvelusluonnetta vahvistetaan. 3. Rohkaistaan ihmisiä kodin siunaamisiin muuton tai remontin yhteydessä – myös vapaa-ajan asukkaita.				
Toiminta 2016	1. Kasteet, avioliittoon vihkimiset, kodin siunaamiset ja muut kirkolliset toimitukset toimitetaan sen mukaan kuin niistä sovitaan asianosaisten kanssa. Toimituksiin valmistaudutaan keskustelemalla aina etukäteen asianosaisten kanssa. 2. Vihkipareille annetaan perheraamattu ja kastekoteihin kastekynttilä, kaste- ja kummitodistukset sekä virsi- tai muu kirja. 3. Pidetään internet-sivujen tiedotus ajan tasalla. 4. Seurakuntakodille valmistetaan kastepuu, johon merkitään vuonna 2016 kastettujen seurakuntalaisten nimet ja heidät kutsutaan loppiaismessuun 2017 hakemaan kaste-enkeli muistoksi seurakunnan jäsenyydestä. 5. Aletaan peräti matkakorvauksia seurakunnan ulkopuolisilta toimituksista.				
Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-6.620,24	-8.795	-8.960	1,9
	Kate	-6.620,24	-8.795	-8.960	1,9

204 AIKUISTYÖ					
Sisältö	Aikuisille tarkoitetut säännöllisesti kokoontuvat pienryhmät, retket, seurakuntamatkat, parisuhdekurssit ym.				
Resurssit	1. 5 % kirkkoherran työajasta. 2. Kirkko, seurakuntakoti, Lamminniemen kappeli, Särkirannan kokoontumistila ja seurakuntalaisten kodit.				
Tavoitteet 2016	Aktivoidaan kaikkia puumalalaisia kiinnostumaan seurakunnan elämästä matalan kynnyksen periaatteella. Naisten- ja miestenpäivien järjestäminen. Aikuistytötä tapahtuu myös perhekerhojen kautta. Lisätään sosiaalisen median kautta jaettavaa tiedotusta.				
Toiminta 2016	1. Pienryhmätoiminta toteutuu pääosin vapaaehtoisten johdolla lähetyspiireissä. 2. Kansanlähetyksen yhteydessä toimivat lähetys- ja keskustelupiiri. 3. Järjestetään Raamattutunteja ja miestenpäivät. 4. Hiljaisuuden retriitti Enonkoskella omakustanteisena. 5. Yhteistyö paikallisten harrastuskerhojen kanssa. 6. Naistenpäivä Marianpäivänä Juvan seurakunnan kanssa. Sana-lehden päätoimittaja Heli Karhumäki saapuu puhujaksi. 7. Kaksi omakustanteista opastettua kirkkoretkeä messuun ja tutustumista lähiseurakuntien kaksoisristikirkkoihin. Toukokuussa mm. Lemille ja Lappeen kirkkoon, syyskuussa Kangasniemelle, Mikkelin Pitäjän kirkkoon ja Anttolaan. Retkillä oppaana Eeva-Maija Viljo.				
Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %
	Tuotot	645,9	6.000	5.500	-8,3
	Kulut	-4891,2	-12.320	-11.620	-5,7
	Kate	-4245,3	-6.320	-6.120	-3,2

205 MUUT SEURAKUNTATILAISUUDET					
Sisältö	Kinkerit, evankeliointi, tempaukset, hartaushetket, raamatunopetustilaisuudet, seurakuntat, alueelliset ja valtakunnalliset tilaisuudet sekä muut julkiset tilaisuudet.				
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 1. 5 % kirkkoherran, 5 % seurakuntapastorin ja 5 % kanttorin työajasta. 2. Vapaaehtoistoiminnassa mukana olevat seurakuntalaiset. 3. Toimitilat: kirkko, seurakuntakoti, Lamminniemen kappeli, Särkirannan kokoustila, seurakuntalaisten kodit. 				
Tavoitteet 2016	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kristityn identiteetin vahvistuminen. 2. Vaalia ja juurruttaa paikallisesti kristillistä perustaa Puumalassa. 3. Järjestää tilaisuuksia myös kylillä. 				
Toiminta 2016	<ol style="list-style-type: none"> 1. 8 kinkerit kylissä ja vanhainkodilla. 2. Järjestetään 70- ja 75-vuotiaiden kirkkopyhä ja juhla. 3. Eri järjestöjen, kuten Savon Kansanlähetyksen, Kansan Raamattuseuran ja Suomen Raamattuopiston kanssa järjestettävät raamattu- ja evankelioimispäivät ym. tilaisuudet. Herännäisseurat ja yhteistyö Gideonien kanssa. 4. Kodeissa pyynnöistä pidettävät merkkipäivä-, kesä- ym. seurakuntat. 5. Muistutetaan rukoushetkestä perheen vuosipäivien yhteydessä. 6. Järjestetään pääsiäisbrunssi I pääsiäispäivänä ja puurojuhla joulun alla. 				
Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %
	Tuotot	550	1.200	1.200	0,0
	Kulut	-29.801,94	-28.945	-26.400	-5,7
	Kate	-29.251,94	-27.745	-25.200	-3,2

210 TIEDOTUS JA VIESTINTÄ	
Sisältö	Tiedotetaan seurakunnan toiminnasta ja tilaisuuksista seurakuntalaisille, lehdistölle ja sidosryhmille.
Resurssit	5 % kirkkoherran, 10 % toimistosihteerin työajasta.
Tavoitteet 2016	Parantaa mielikuvaa Puumalan seurakunnasta ja saada seurakunnan toimintaan mukaan uusia henkilöitä. Avoimuus ja julkisuus kaikessa tiedottamisessa. Pitää seurakunnan internet- ja facebook sivut kiinnostavina ja tuottaa myös hengellistä materiaalia niihin.
Toiminta 2016	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirkolliset ilmoitukset julkaistaan viikoittain Puumala-lehdessä. 2. Tiedotetaan avoimesti seurakunnan talouden ja toiminnan tasapainottamisesta aiheutuvista toimenpiteistä. 3. Tehostetaan internet-sivujen käyttöä eri työaloilla. 4. Käytetään seurakunnalle laadittuja kirje- ja mainospohjia. 5. Toiminnasta ja hallintoelinten päätöksistä tiedotetaan tarpeen mukaan. 6. Joulun edellä ollaan mukana Puumalan joulukylä-tapahtumassa, julkaistaan Puumala-lehdessä seurakuntaikkuna ja tiedotetaan vapaa-ajan asukkaille seurakunnan toiminnasta mökkiläisnumerossa toukokuussa ja mahdollisesti marraskuussa. 7. Seurakuntaan muuttaneille, kastetuille, omaisensa menettäneille, kirkkoon liittyjille sekä kirkosta eronneille lähetetään tai annetaan tiedote. 8. Laaditaan laadukkaat esitteet kesän konserteista ja seurakunnan juhlatilaisuuksista.
Painopisteet 2017 -2018	Internet-sivujen ajankohtainen käyttö ja ajan tasalla pitäminen. Esteettiset kauniit esitteet, mainokset ja ilmoitukset.

Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos
	Tuotot				
	Kulut	-22.103,65	-20.050	-20.820	3,8
	Kate	-22.103,65	-20.050	-20.820	3,8

220 MUSIIKKI	
Sisältö	Jumalansanan julistaminen laulun ja soiton välityksellä.
Toiminta-ajatus	Ylläpitää ja edistää kirkkomusiikkitoimintaa ja – harrastusta seurakunnassa.
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kanttorin työajasta 50 % 2. Soittimet: Piano ja urut kirkossa; sähkösoitin ja urut seurakuntakodissa; piano ja sähköurut Lamminniemen kappelissa; kannettava sähkösoitin 3. Seurakunnan musiikkiryhmät: Kirkko- ja Mariakuoro sekä Laulusiskot 4. Nuorten ryhmä: Isoset, kerhonojajaajat ja rippikoululaiset 5. Paikkakunnalla toimivat muut musiikkiryhmät: Kehitysvammaisten musiikki-ryhmä (KEMU); koulujen musiikkiryhmät; Puumalan kansalaisopiston kuorot: Mieslaulajat ja sekakuoro; Puumalan kansalaisopiston soitinryhmät: Oivalliset, Pelimanniorkesteri ja Puumalan puhallinyhtye 6. Yksittäiset laulajat ja soittajat
Tavoitteet 2016	<p>Jumalanpalveluksen tulisi olla seurakunnan elämän keskus</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kaikenlaisella musiikkityöllä tulisi olla yhteys jumalanpalvelukseen 2. Seurakunnan tilaisuuksien musiikki syventää läsnäolijoiden uskonelämää ja rakentaa seurakuntayhteyttä 3. Musiikkitalaisuuksien avulla madalletaan kirkon kynnystä jumalanpalveluksiin
Toiminta 2016	<ol style="list-style-type: none"> 1. Soittimien huolto Hans Heinrich käy huoltamassa kirkon ja seurakuntakodin urut mahdollisuuksien mukaan heinäkuussa. Kirkon pianoa viritetään noin kolme kertaa vuodessa. Piano siirretään seurakuntakotiin mikäli talvella tulee kovia pakkasjaksoja. Lamminniemen kappelin piano viritetään kerran vuodessa. Seurakuntakodin sähkösoitin on huonokuntoinen. Tilalle pyritään hankkimaan uusi soitin mikäli taloudellinen tilanne sen sallii. 2. Seurakunnan musiikkiryhmien toiminta Kirkkokuoro palvelee jumalanpalveluksissa noin kerran kuukaudessa sekä Koivurannan hartaushetkissä kaksi kertaa vuodessa. Puumalan ja Ruokolahden kirkkokuoro järjestävät musiikkitalaisuuden Puumalan kirkkoon Helatorstaina 5.5. Kuoro osallistuu juhlailevyn äänitysprojektiin toukokuussa. Kesällä 2015 Puumalassa vieraili Kiimingin seurakuntalaisia, heidän joukossaan oli Ruskakööri ja Vanamot – lauluryhmä. Puumalan kirkkokuoro suunnittelee vastavierailua Kiiminkiin syyskuulle. Kirkkokuoro anoo avustusta toimintaansa 3 350 euroa. Kyseinen summa jakaantuu seuraaviin osa-alueisiin: -Jäsenmaksut Etelä-Savon kirkkomusiikkipiirille 300 e -Kilometrikorvaus kuorolaisille (0.20 e / km) 2000 e -Kulukorvaus kuoron puheenjohtajalle ja sihteerille 150 e -Muistamiset ja vierailut 100 e -Virkistystoiminta 800 e Mariakuoro palvelee jumalanpalveluksissa noin kaksi kertaa kevät- ja syyskaudella sekä laulaa erilaisissa musiikkitalaisuuksissa. Vuonna 2015 kuoro järjesti Hanna-tapahtuman keväällä ja syksyllä. Tulevana vuonna järjestettäneen vastaavanlaista toimintaa. Kuoron laulajille annetaan mahdollisuus osallistua juhlailevyn äänitykseen

	<p>kirkkokuoron joukossa toukokuussa. Kuoro anoo avustusta toimintaansa 300 euroa. Laulusiskot pyrkii laulamaan jumalanpalveluksissa kerran kevät- ja syyskaudella ja tarvittaessa myös seurakunnan muissa tilaisuuksissa.</p> <p>3. Nuorten ryhmän toiminta Isoset, kerhonojajaajat ja rippikoululaiset osallistuvat nuorten messuun kirkossa 10.1. sekä mahdollisuuksien mukaan myöhemminkin vuoden aikana.</p> <p>4. Yhteistyö paikkakunnalla toimivien muiden musiikkiryhmien kanssa Kehitysvammaisten musiikkiryhmä (KEMU) laulaa jumalanpalveluksissa ja seurakunnan muissa tilaisuuksissa kolmesta neljään kertaa vuodessa. Kanttori käy valmentamassa ryhmää Sinituvassa kolme kertaa ennen jokaista esiintymistä. Koulujen musiikkiryhmät avustavat mahdollisuuksien mukaan koulujen kevät- ja joulukirkossa.</p> <p>Puumalan kunta ja seurakunta 400 vuotta –juhlalevy Pentti Kantolan aloitteesta on lähtenyt liikkeelle cd-levyn tekeminen. Levyn suunnittelutyöryhmässä ovat olleet syksystä 2015 lähtien Pentti Kantola, Sirja Rexho ja Marja Ainali. Äänitteelle on pyydetty mukaan kirkkokuoro, kansalaisopiston kuoro ja soitinryhmiä sekä solisteiksi aikaisemmin kansalaisopiston kuorojen johtajina toimineita henkilöitä. Cd-levyn äänitys on suunniteltu tapahtuvaksi kahtena viikonloppuna toukokuussa. Äänittäjänä toimii Ari Kaartinen Savonlinnasta. Levyn julkistamiskonsertti on suunniteltu pidettäväksi kesäkuussa. Kustannukset: -Ari Kaartiselle maksettavat kulut äänityksestä ja miksauksesta 700-1000 e -Matkakulut Ari Kaartiselle, solisteille ja avustaville soittajille 250 e -Levyjen painatus ja kopiointi 600 e (2 e/kpl) Levyjä valmistettaisiin 300 kpl. Levyn myyntihinta olisi 15 e/kpl. Puumalan kansalaisopisto osallistuu myöhemmin levyn kustannuksiin.</p> <p>5. Musiikkitilaisuuksien järjestäminen Perinteeksi tulleita Päivämusiikkeja pidetään kirkossa keskiviikkoisin 22.6.-10.8. välisenä aikana. Saimaan kauneimmat sävelet – konserttisarja järjestetään kirkossa heinäkuussa yhdessä kunnan kulttuuritoimen kanssa. Pääkonsertin teoksena tulee olemaan Mozartin Requiem. Muita konsertteja järjestetään läpi vuoden. Kauneimmat joululaulut – tilaisuuksia pidetään kirkossa, Lamminniemen kappelissa ja Viljakan- saarella sekä muita yhteislaulutilaisuuksia seurakuntalaisten toiveesta mahdollisuuksien mukaan.</p>																				
Talousarvio 2016	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Tilinp. 2014</th> <th>Ta 2015</th> <th>Ta 2016</th> <th>Muutos</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Tuotot</td> <td>8.697,45</td> <td>9.000</td> <td>16.000</td> <td>77,8</td> </tr> <tr> <td>Kulut</td> <td>-42.905,13</td> <td>-59.290</td> <td>-71.770</td> <td>21,0</td> </tr> <tr> <td>Kate</td> <td>-34207,68</td> <td>-50.290</td> <td>-55.770</td> <td>10,9</td> </tr> </tbody> </table>		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos	Tuotot	8.697,45	9.000	16.000	77,8	Kulut	-42.905,13	-59.290	-71.770	21,0	Kate	-34207,68	-50.290	-55.770	10,9
	Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos																	
Tuotot	8.697,45	9.000	16.000	77,8																	
Kulut	-42.905,13	-59.290	-71.770	21,0																	
Kate	-34207,68	-50.290	-55.770	10,9																	

231 LAPSI- JA PERHETYÖ

Sisältö	Puumalan seurakunta on lapsi- ja perhetyössä vahvasti läsnä puumalalaisten lasten, nuorten ja vanhempien elämässä. Lapsi- ja perhetyö tarjoaa lapsille kasteopetusta ja tukee vanhempia lasten kristillisessä kasvatuksessa antaen koko perheelle hengellisiä eväitä sekä ohjaa ja tukee perheitä eri elämäntilanteissa. Lapsi- ja perhetyöhön sisältyvät päiväkerho, perhekerho, hartaushetket päiväkotiryhmissä, perhejumalanpalvelukset, kotikäynnit perheissä, perheillat, juhlat, tapahtumat, retket, leirit ja muu pikkulapsityö.
Resurssit	1. 72 % vastaavan lastenohjaajan työajasta. 2. Toimitilana seurakuntakodin lapsityön kerhotilat.

Tavoitteet 2016	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tarjota perheille kasteopetusta ja mahdollisuuksia pyhän kohtaamiseen. 2. Vahvistaa perheiden kristillistä uskoa ja elämäntapaa saamalla perheitä mukaan jumalanpalveluselämään ja seurakunnan muuhun toimintaan. 3. Luoda perheille lämminhenkinen kohtaamispaikka ja tukea yhteisöllisyyttä. 4. Tukea perheitä arjessa ja vanhemmuudessa. 5. Tukea uskontokasvatusta. 6. Saada vapaaehtoisia mukaan lapsityöhön henkilöstöressurssien vähentyessä. 7. Jatkaa ja kehittää yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. 																				
Toiminta 2016	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kerhotoiminta: päiväkerho ja perhekerho 2. Hartaushetket: päivähoidon lapsille ja esikoululaisille 3. Perhejumalanpalvelukset: kynttiläpäivänä, äitienpäivänä, Mikkelinpäivänä ja isänpäivänä. 4. Kotikäynnit: Rotinakäynti kotiin lapsen ollessa noin 6 kk ikäinen. 5. Tilaisuudet, tapahtumat ja retket: Loppiaisenä 6.1. enkelikirkko, jossa jaetaan kastepuun enkelit 2015 kastetuille lapsille. Kynttiläpäivänä perhekirkko ja retki Rauhan sisäleikkipuistoon. Kerhojen valokuvaus 18.2. Toimintailta perheille 15.3. Ilta pariskunnille Sahanlahdessa 18.3. Lasten pääsiäiskirkko 24.4. Äitien hemmotteluilta Särkirannassa 3.5. Äitienpäivänä 8.5. juhla ja perhekirkko. Kevätretki perheille ja kerholaisille Savonlinnaan Pikkuässään ja Pikku Kakkosen leikkipuistoon toukokuussa. Kesäkerhot ja perheiden kesäkahvila kesäkuussa. Mikkelinpäivänä 2.10. sukupolvimessu, 3- ja 5-vuotiaiden syntymäpäiväjuhlat ja Sananjalka nukketeatteri. Pyhäinpäivän kirkkohetki lapsille 3.11. Jouluskarteluilta. Seurakunnan yhteinen puurojuhla 11.12. 6. Leiritoiminta: Lasten ja perheiden leiri Särkirannassa 2.-3.8. 7. Muu lapsi- ja perhetyö: 1 – 5 -vuotiaille lähetetään syntymäpäiväkortit sekä 3-vuotiaille ja 5-vuotiaille jaetaan pienet muistamiset. MLL:n kahvilassa seurakuntakodilla pidetään joka toinen viikko muskarihetki lapsille. Seurakuntakodin aulassa on kastepuu, johon ripustetaan puumalalaisille kastetuille lapsille enkelit. Vuoden lopussa lapset kutsutaan enkelikirkkoon. Perheille on järjestetty Tenavaparkkitoimintaa tunniksi viikossa äitien liikuntahetken ajaksi. Hoitajina toimii pääasiassa vapaaehtoiset. 8. Yhteistyö: Yhteistyötä tehdään kunnan, päiväkodin, neuvolan ja järjestöjen (mm. Leijonat, MLL, Martat, Maa- ja kotitalousseurat) kanssa erilaisten toimintojen, tapahtumien ja leirien tiimoilta. 9. Kokoukset ja koulutukset: Varhaiskasvatuksen hiippakuntapäivät 16.-17.3. Lappeenrannassa. 																				
Painopiste 2017 - 2018	Toiminta pohjautuu kirkon strategiaan 2018 ”Meidän kirkko- osallisuuden yhteisö” ja tätä tukevaan kirkon yhteiseen painopisteeseen ”Pyhä” vuosina 2015–2017. Työn tavoitteena on miettiä perheiden kanssa mikä on pyhää ja luoda heille tilaisuuksia pyhän Jumalan kohtaamiseen ja pyhän kokemiseen. Pyritään samaan perheitä osalliseksi perhejumalanpalveluksiin ja kirkkovuoden juhliin sekä seurakunnan muuhun toimintaan.																				
Talousarvio 2016	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Tilinp. 2014</th> <th>Ta 2015</th> <th>Ta 2016</th> <th>Muutos %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Tuotot</td> <td>90,80</td> <td>550</td> <td>1.100</td> <td>100,0</td> </tr> <tr> <td>Kulut</td> <td>-41.420,95</td> <td>-37.218</td> <td>-35.660</td> <td>-4,2</td> </tr> <tr> <td>Kate</td> <td>-41.330,15</td> <td>-36.668</td> <td>-34.560</td> <td>-5,7</td> </tr> </tbody> </table>		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %	Tuotot	90,80	550	1.100	100,0	Kulut	-41.420,95	-37.218	-35.660	-4,2	Kate	-41.330,15	-36.668	-34.560	-5,7
	Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %																	
Tuotot	90,80	550	1.100	100,0																	
Kulut	-41.420,95	-37.218	-35.660	-4,2																	
Kate	-41.330,15	-36.668	-34.560	-5,7																	

233 VARHAISNUORISOTYÖ

Sisältö	Varhaisnuorisotyö on kristillistä kasvatustoimintaa, joka suuntautuu ala-kouluikäisiin varhaisnuoriin. Keskeisimpinä toimintamuotoina ovat kerho-, retki- ja leiritoiminta. Yhteistyötä tehdään kunnan, koulun ja järjestöjen kanssa.
----------------	---

Toiminta-ajatus	Antaa nuorille turvallisen kristityn aikuisen malli ja opettaa että, rakastava Jumala ja kirkko ovat läsnä arkipäivän askareissa.																				
Resurssit	Vastaavan lastenohjaajan työajasta 18 %, seurakuntapastorin työajasta 5 %. Kerhoissa mukana apuohjaajia. Tiloina seurakuntakodin lapsityön tilat ja nuorisotyön tilat alakerrassa.																				
Tavoite 2016	Tavoitteena on järjestää toimintaa, joka sisältää monipuolista tekemistä ja tukee varhaisnuoren hengellistä kasvua ja sosiaalisten taitojen kehitystä. Tavoitteena on myös saada isosia ja muita nuoria toimimaan leireillä ja kerhoissa ohjaajina.																				
Toiminta 2016	1. Varhaisnuorten kerhot: 0-2 -luokkalaiset ja 3-6 -luokkalaiset. 2. Kouluun lähtevien siunaaminen 14.8. Lapsia muistetaan kukalla ja kirjalla. Heille jaetaan myös koulussa virsikirjat. 3. 10 -vuotiaiden syntymäpäiväretki 31.1. Lapsia muistetaan lasienkelillä. 6. Aamunavaukset koululla. 7. Hartaushetket iltapäivätoiminnassa joka toinen viikko. 8. Kerhonohtajien koulutus																				
Koulutus	Mikkelin ja Kuopion hiippakuntien yhteinen varhaisnuorisotyön työkokous 5.-7.4. Partaharjulla.																				
Painopisteet 2017 -2018	Järjestetään kaikenikäisille varhaisnuorille säännöllistä kerhotoimintaa ja pyritään saamaan nuoria mukaan myös muuhun seurakunnan toimintaan kuten jumalanpalveluksiin ja perheiltoihin. Koulutetaan nuoria kerhonohtajiksi ja tätä kautta kannustetaan heitä toimimaan kerhonohtajina sekä toimimaan apuohjaajina erilaisissa tapahtumissa, leireillä ja esimerkiksi tenavaparkkitoiminnassa.																				
Talousarvio 2016	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Tilinp. 2014</th> <th>Ta 2015</th> <th>Ta 2016</th> <th>Muutos</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Tuotot</td> <td>15,00</td> <td>600</td> <td>400</td> <td>-33,3</td> </tr> <tr> <td>Kulut</td> <td>-12.019,43</td> <td>-13.342</td> <td>-13.530</td> <td>1,4</td> </tr> <tr> <td>Kate</td> <td>12.004,43</td> <td>-12.742</td> <td>-13.130</td> <td>3,0</td> </tr> </tbody> </table>		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos	Tuotot	15,00	600	400	-33,3	Kulut	-12.019,43	-13.342	-13.530	1,4	Kate	12.004,43	-12.742	-13.130	3,0
	Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos																	
Tuotot	15,00	600	400	-33,3																	
Kulut	-12.019,43	-13.342	-13.530	1,4																	
Kate	12.004,43	-12.742	-13.130	3,0																	

235 RIPPIKOULUTYÖ

Sisältö	Rippikouluikäiset oppivat tuntemaan kristillistä uskoa syvemmin ja löytävät oman paikkansa seurakunnan jäseninä. Rippikoulun lopulla rippikoululainen oivaltaa olevansa osa kristittyjen paikallisyhteisöä eli Puumalan seurakuntaa ja osa maailmanlaajuisista kristillistä kirkkoa.
Toiminta-ajatus	Vahvistaa nuoren uskoa Jumalaan ja siihen, että nuori on hyvä ja arvokas sellaisena kuin on. Opettaa kristillisen uskon keskeisimpiä asioita. Opettaa käytännön kristillisyyttä. Rakentaa yhteyttä omaan seurakuntaan ja siltoja naapuriseurakuntien nuorisotyöhön. Elää evankeliumia todeksi nuorten omassa todellisuudessa.
Resurssit	Seurakuntapastorin työajasta 15 %, vastaava lasten ohjaaja 5 %, kirkkoherra 5 %, diakoni, kanttori ja isokset/apuohjaajat.
Tavoitteet 2016	1. Muodostaa suhde / ylläpitää suhdetta Jumalan kanssa 2. Oppia kristinuskon keskeinen sisältö 3. Antaa nuorelle avaimia vastata kysymykseen, mitä minulle merkitsee olla kristitty ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon jäsen. 4. Löytää luonteva yhteys kotiseurakuntaan 5. Siltojen rakentaminen lähialueiden seurakuntien nuorisotyöhön
Toiminta 2016	Järjestetään yksi rippikoulu. Rippikoulun kestoksi on määritelty vähintään kuusi kuukautta. Se toteutuu pääosin leirimuotoisena ja siihen kuuluvat myös talven ja kevään mittaan järjestettävät oppitunnit ja tapahtumat sekä laaja-alainen tutustumisen kotiseurakunnan toimintaan. Varojen salliessa järjestetään tutustumisretki johonkin lähialueen seurakuntaan. Rippikoulun leirijakso järjestetään kahdessa osassa:

	viikonloppuleiri 23.-24.4.2016 ja kahdeksanpäiväinen leiri kesäkuun 6.-13.6.2016. Leiripaikkana Imatran seurakunnan leirikeskus Päiväranta. Konfirmaatio 19.6.2016				
Painopisteet 2017 -18	Siltojen ja yhteistyön rakentaminen toisiin seurakuntiin. Nuoret muuttavat pois kotoaan peruskoulun jälkeen. Silloin toisaalta yhteys kotiseurakuntaan katkeaa ja toisaalta yhteys uuteen seurakuntaan jää helposti solmimatta. Tutustumisretkillä lähialueiden seurakuntatoimintaan pyritään madaltamaan nuoren kynnystä osallistua seurakunnan toimintaan opiskelupaikkakunnalla.				
Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos
	Tuotot	941,15	1.250	1.450	16,0
	Kulut	-19.213,59	-29.760	-28.325	-4,8
	Kate	-18.272,44	-28.510	-26.875	-5,7

236 NUORISOTYÖ					
Sisältö	Kristillistä toimintaa yläasteikäisille nuorille. Satunnaisempaa kristillistä toimintaa 16-20-vuotiaille Puumalassa viikonloppuja ja lomia viettäville nuorille.				
Toiminta-ajatus	Vahvistaa nuorten seurakunnallista identiteettiä ja tukea heitä ja heidän hengellisiä tarpeitaan. Tämä tapahtuu mahdollistamalla nuorten osallisuus aktiivisina, täysivaltaisina ja idearikkaina toimijoina. Seurakunnasta pyritään luomaan paikka, johon on helppoa ja mielekästä tulla ja, jossa voi itselleen luontevalla tavalla hakeutua yhteyteen Kolmiyhteisen Jumalan sekä toisten ihmisten kanssa.				
Resurssit	Seurakuntapastorin työajasta 10 %, yhteistyö kunnan nuorisotoimen kanssa, rovastikunnan ja muiden lähialueiden seurakunnat.				
Tavoitteet 2016	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lisätä nuorten kiinnostusta oman seurakunnan toimintaan sekä oman henkilökohtaisen uskon löytämiseen, ja siinä kasvamiseen ja vahvistumiseen. 2. Lisätä nuorten osallisuuden kokemusta 3. Kouluttaa uusia vastuuntuntoisia ”isosia” ja kerho-ohjaajia seurakuntamme tarpeisiin. 4. Järjestetään retki Mikkelin seurakunnan nuorteniltaan tai vastaavaan. Tavoitteena rakentaa silta lapsuuden kotiseurakunnasta tulevaan opiskeluaajan kotiseurakuntaan. 5. Panostetaan verkkoviestintään seurakunnan nettisivuilla ja sosiaalisessa mediassa 6. Annetaan tarvittaessa kriisiapua nuorille. Jatketaan ja syvennetään yhteistyötä kunnan ja koulun kanssa.				
Toiminta 2016	<ol style="list-style-type: none"> 1. Isoskoulutus ja kerho-ohjaajakoulutus 2. Yhteisiä tapahtumia muiden nuorisotyötä järjestävien tahojen kanssa (joulujuuttu) 3. Aamunavaus 1-9-luokkalaisille joka toinen perjantai. 4. Retki Mikkelin seurakunnan nuorteniltaan. 5. Yksittäisiä viikonloppuna järjestettäviä tapahtumia Puumalassa 6. Koulukirkot ja nuorten messu tammikuussa 2016. 7. Yhteistyö koulun kanssa. 8. Yhteys nuoriin sosiaalisen median kautta. 9. Kemmakkirkko (4.8. klo 13) 				
Painopisteet 2017 -18	Siltojen ja yhteistyön rakentaminen toisiin seurakuntiin. Nuoret muuttavat pois kotoaan peruskoulun jälkeen. Silloin toisaalta yhteys kotiseurakuntaan katkeaa ja toisaalta yhteys uuteen seurakuntaan jää helposti solmimatta. Tutustumisretkillä lähialueiden seurakuntatoimintaan pyritään madaltamaan nuoren kynnystä osallistua seurakunnan toimintaan opiskelupaikkakunnalla.				
Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos
	Tuotot	20,00	1.000	200	-80,0
	Kulut	-11.867,33	-20.030	-13.181	-34,2
	Kate	-11.847,33	-19.030	-12.981	-34,8

241 DIAKONIATYÖ					
Sisältö	Diakoniatyö on asiakkaiden ja asiakasryhmien kohtaamista vastaanotolla, kotikäynneillä ja ryhmissä. Diakoniatyössä ihmistä on mahdollista auttaa kokonaisvaltaisesti; aineellisesti, henkisesti ja hengellisesti.				
Toiminta-ajatus	Seurakunnan ydinsanomana välittäminen niille, jotka ovat heikoimmassa asemassa. Diakonia on läsnä arjessa ja juhlassa vahvistaen ihmisten omanarvontuntoa ja muistuttaen toivosta.				
Resurssit	Diakoniatyön viranhaltijan työajasta 95 %, vastaavan lastenohjaajan työajasta 5 %, sekä vapaaehtoiset				
Tavoitteet 2016	<ul style="list-style-type: none"> - kohdentaa henkinen, hengellinen ja aineellinen tuki siten, että kohdattujen ihmisten itsetunto vahvistuu ja että he ottavat vastuun omasta elämästään - vapaaehtoistyöhön innostaminen 				
Toiminta 2016	<ul style="list-style-type: none"> - kohdataan ihmisiä vastaanotolla kerran viikossa ja kotikäynneillä pyydettyäessä - järjestetään erilaista ryhmätoimintaa tai osallistutaan yhteistyötahojen järjestämiin ryhmiin - tehdään yhteistyötä kunnan eri sektoreiden ja seurakunnan työalojen kanssa - järjestetään kirkkopyhiä erityisryhmille <ul style="list-style-type: none"> - sukupolvimessu - kehitysvammaisten kirkkopyhä - rakennetaan ja vahvistetaan yhteyttä aamupalatoiminnan ja yksinäisten jouluaterian kautta, erityistapahtumana Soppaa ja sielunhoitoa -tapahtuma - järjestetään vanhusten leiri ja leiripäivä - satsataan vanhustyöhön <ul style="list-style-type: none"> - aloitetaan syntymäpäiväonnittelukäynnit 80-, 85-, 90- ja yli 90-vuotiaiden luona, vähintään puhelinsoitto ja käynnin tarjoaminen - vapaaehtoisiin panostaminen <ul style="list-style-type: none"> - mahdollistetaan osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemuksia - tuetaan tarjoamalla koulutusta ja virkistystä - osallistutaan rovakunnalliseen yhteistyöhön - osallistutaan paikkakunnan moniammatilliseen kriisityöhön 				
Painopisteet 2017-18	<ul style="list-style-type: none"> - vapaaehtoisten sitouttaminen - ihmisten kohtaaminen – ystäväpalvelu ja aamupalatoiminta 				
Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %
	Tuotot	1.529,76	1.870	1.870	0,0
	Kulut	-49.479,90	-61.580	-62.242	1,1
	Kate	-47.950,14	-59.710	-60.372	1,1

255 SIELUNHOITO	
Sisältö	Tarjota keskustelumahdollisuus henkisessä ja hengellisessä tuentarpeessa oleville.
Resurssit	5 % kirkkoherran työajasta.
Tavoitteet 2016	Muistuttaa seurakuntalaisia sielunhoidon mahdollisuudesta ja tehdä yhteistyötä kunnan hoitohenkilöstön kanssa.
Toiminta 2016	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kriisissä olevat ihmiset otetaan vastaan ja ohjataan pappien ja diakonin keskusteluun. 2. Kirkollisten toimitusten edellä ja jälkeen varataan riittävästi aikaa sielunhoitoon elämän taitekohdissa. 3. Osallistutaan ”Pahan päivän varalle”-kriisiryhmän toimintaan.

Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-3.254,56	-3.690	-3.630	-1,6
	Kate	-3.254,56	-3.690	-3.630	-1,6

260 LÄHETYS					
Sisältö	Lähetystyö on vuoropuhelua, joka muistuttaa, ettei Puumalan seurakunta ole maailmassa yksin vaan se on osa kristillistä kirkkoa. Lähetys levittäytyy kaikkiin työaloihin ja kannustaa seurakuntaa olemaan ulospäin suuntautunut ja kiinnostunut yhteiskunnan ajankohtaisista ilmiöistä paikallisesti (lokaalisti) ja globaalisti. Lähetys kannustaa jokaista seurakuntalaista työhön Jumalan valtakunnan edistämiseksi. Piirien lisäksi tarvitaan markkinointia, joka kutsuu kaikenikäisiä kiinnostumaan missiosta. Kirkon lähetyksestä kohti lähetyksen kirkkoa.				
Toiminta-ajatus	Puumalan seurakunta on omalla paikallaan kutsuttu kohtaamaan ihmisiä ja viemään dialogin avulla eteenpäin sanomaa Jeesuksesta.				
Resurssit	Seurakuntapastorin työnkuvasta 20 %. Inkeri Soikkanen on Suomen Lähetysseuran yhdyshenkilö ja hän on lähetyssihteerin apuna ja tukena, samoin vapaaehtoiset lähetyspiirivastaavat ja muut vapaaehtoiset.				
Tavoitteet 2016	Lähetys nivoutuu kaikkien työalojen kautta koko Puumalan seurakunnan perusolemuksiksi. Kristillinen kirkko avautuu sisäpiiristä ulospäin niin paikallisesti Puumalassa kuin globaalisti koko maailmassa. Suomen Lähetysseuran sekä Kansanlähetyksen nimikkolähetysten ja -kohteiden työn tukeminen – esirukous ja varainhankinta.				
Toiminta 2016	<ul style="list-style-type: none"> Vahvistetaan yhteisöllisyyttä ja pidetään esillä lähetyksen ajankohtaisia asioita lähetyspiireissä, niitä on eri kylillä yhteensä kuusi. Lisäksi Kansanlähetyksen lähetyspiiri kokoontuu kerran kuussa ja Sansan Hanna-piiri noin kolmen viikon välein. Osallistutaan lähetyshuuhleille sekä hiippakunnallisiin ja rovastikunnallisiin tapahtumiin, kuten lähetysväen virkistyspäivään ja lähetysseminaariin. Lähetyksen vapaaehtoisten saunailta Särkirannassa. Pidetään lähetystyötä esillä: tapahtumat ja niistä tiedottaminen mm. Kauneimmat joululaulut. Järjestetään varainkeruutempauksia: myyjäisiä ja kahvituksia sekä lähetysspyhä ja adventtilounas. 				
Painopisteet 2017 – 2018	1. Lähetyspiirivastaavien ja muiden lähetyksen vapaaehtoisten tukeminen, mahdollistaa heidän tärkeä työnsä ja auttaa heitä jaksamaan tehtävässään. Ihmisten kohtaaminen lähetyksen merkeissä. Lähetystietoisuuden yleinen lisääminen Puumalan seurakunnassa, erityisesti lasten, nuorten ja työikäisten parissa.				
Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %
	Tuotot	1.176,00	1.500	2.900	93,3
	Kulut	-21.223,59	-24.665	-26.265	6,5
	Kate		-23.165	-23.365	0,9

270 KANSAINVÄLINEN DIAKONIA JA MUU KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Sisältö	Kansainvälisen diakonian näkyvin muoto on seurakunnassa vuosittain toteutettava yhteisvastuukeräys.				
Toiminta-ajatus	Kirkon Ulkomaanapu muuttaa maailmaa tekemällä tekoja ihmisarvon puolesta				
Resurssit	Diakonin työajasta 5 % sekä vapaaehtoiset				
Tavoitteet 2016	1. Yhteisvastuukeräyksen toteuttaminen.				
Toiminta 2016	<ul style="list-style-type: none"> - Pidetään KUA:n esitteitä ja materiaalia näkyvillä seurakunnan tilaisuuksissa - Yhteisvastuukeräys <ul style="list-style-type: none"> - avaussunnuntaina lounas ja keräysaiheen esittely - listakerääjät - myyntituotteita esillä myyjäisissä ja tapahtumissa - Naistenpäivän ruokailu - hiippakunnallinen YV-starttipäivä Puumalassa - Kirkon Ulkomaanavulle ja Merimieskirkolle avustus 				
Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %
	Tuotot		700	1.000	42,9
	Kulut	-6.074,98	-7.650	-9.600	25,5
	Kate	-6.074,98	-6.950	-8.600	23,7

290 MUU SEURAKUNTATYÖ

Sisältö	Sellainen seurakuntatyö, jota ei voida luontevasti sijoittaa muihin tehtäväalueisiin.				
Resurssit	5 % kirkkoherran työajasta.				
Tavoitteet 2016	Järjestää eri-ikäisille ja erilaisissa elämäntilanteissa eläville ihmisille juhlia ja muita luontevia kokoontumisia, joissa toteutuu seurakunnan yhteys ja hoitavuus. Kirkko on avoinna hiljentymistä varten tiekirkkona koko kesän. Kirkkoon palkataan opas heinäkuuksi ja sinne rakennetaan juhluvuoden näyttely.				
Toiminta 2016	<ol style="list-style-type: none"> 1. Puumalaan muuttavien huomioon ottaminen. 2. Järjestetään vapaa-ajan asukkaille kirkkopyhä heinäkuussa. 3. Pidetään kirkkoa tiekirkkona. 4. Valmistellaan seurakunnan 400-vuotisjuhlia, juhla- ja aineiston kokoaminen ja tekeille saattaminen. 				
Painopisteet 2017 - 2018	Rukous ja Pyhän läsnäolo arjessa ja juhlassa.				
Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %
	Tuotot	527,00	1.000	1.000	0,0
	Kulut	-10.595,63	-13.000	-12.540	-3,5
	Kate	-10.068,63	-12.000	-11.540	-3,8

HAUTAUSTOIMI

Pääluokkaan sisältyvät tehtäväalueet

403 HAUTAUSMAAKIINTEISTÖT

404 VARSINAINEN HAUTAUSTOIMI

Hautaustoimen talousarvio 2016 ja taloussuunnitelma 2017 - 2018:

HAUTAUSTOIMI	Tilinp.	Ed.budj	Budj.	TS2	TS3
	2014	2015	2016	2017	2018
TOIMINTATUOTOT	16.813,05	18.100	18.100	18.100	18.100
TOIMINTAKULUT	-82.433,65	-95.870	-82.515	-82.515	-82.515
TOIMINTAKATE	-65.620,60	-77.770	-64.415	-64.415	-64.415

403 HAUTAUSMAAKIINTEISTÖT

Kiinteistöt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vanha ja Uusi hautausmaa. 2. Honkaharjun hautausmaa. 3. Lamminniemen hautausmaa. 4. Hautausmaan huoltorakennus, jossa on lämmin ja kylmä halli, yleisö-WC:t ja henkilökunnan sosiaaliset tilat. Huoltorakennusta käytetään seurakunnan kiinteistöhuoltokoneiden säilytykseen ja korjaukseen sekä hautausmaiden työntekijöiden tukikohtana. 				
Toiminta-ajatus	Hoitaa seurakunnan hautausmaakiinteistöt ja välineistöt hyvin ja pitää ne asianmukaisessa kunnossa.				
Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seurakuntamestari 10 % ja tuntipalkkaisen seurakuntamestarin sijaisen työajasta 10 %. 2. Hautausmaan kesätyöntekijät kaksi henkilöä touko - syyskuussa, yksi henkilö touko-kesäkuussa ja kaksi nurmikoneleikkaajaa kesä- heinäkuussa. Osa-aikaiset srk-mestarin sijainen ja siivooja-vahtimestari kokoaikaisena touko-lokakuussa 3. Kiinteistötraktorit kaksi kappaletta varusteineen. 				
Tavoitteet 2016	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pidetään hautausmaat ja istutukset hyvässä kunnossa. 2. Pidetään seurakunnan koneet ja laitteet asianmukaisessa kunnossa. 				
Toiminta 2016	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirkkoneuvosto tekee vuosittain katselmuksen, jossa päätetään tarvittavista toimenpiteistä. 2. Syksyllä järjestetään Vanhan hautausmaan ja keväällä Uuden hautausmaan harvointitalkoot. 3. Huolletaan ja korjataan seurakunnan työkoneita tarpeen mukaan. 4. Kaadetaan lehtipuita ja istutetaan tarvittaessa havupuita. 				
Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %
	Tuotot		100	100	0,0
	Kulut	-55.635,39	-71.180	-58.130	-18,3
	Kate	-55.635,39	-71.080	-58.030	-18,4

404 VARSINAINEN HAUTAUSTOIMI

Resurssit	<ol style="list-style-type: none"> 1. 30 % seurakuntamestarin ja 30 % sijaisen työajasta. 2. 5 % toimistosihteerin työajasta. 				
Tavoitteet 2016	<p>Hoidetaan hautaamiseen liittyvät tehtävät. Vanhoiden hautatietojen siirto Status-ohjelmaan. Hautakirjanpito. Hautauslaskutus.</p>				
Toiminta 2016	Hoidetaan hautaamiseen liittyvät tehtävät.				
Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %
	Tuotot	16.813,05	18.000	18.000	0,0
	Kulut	-26.798,26	-24.690	-24.385	-1,2
	Kate	-9.985,21	-6.690	-6.385	-4,6

KIINTEISTÖTOIMI

Pääluokkaan sisältyvät tehtäväalueet

501 KIINTEISTÖHALLINTO

502 KIRKOT

505 KAPPELIT JA MUUT KIRKKORAKENNUKSET

506 SEURAKUNTATALOT

508 LEIRI- JA KURSSIKESKUKSET

509 MUUT RAKENNUKSET

510 MAA- JA METSÄTILAT

Kiinteistötoimen talousarvio 2016 ja taloussuunnitelma 2017 - 2018:

KIINTEISTÖTOIMI	Tilinp.	Ed.budj	Budj.	TS2	TS3
	2014	2015	2016	2017	2018
TOIMINTATUOTOT	224.531,01	324.000	276.000	276.000	276.000
TOIMINTAKULUT	-295.026,05	-313.995	-275.725	-275.725	-275.725
TOIMINTAKATE	-70.495,04	10.005	275	275	275

501 KIINTEISTÖHALLINTO					
Resurssit	5 % talouspäällikön ja 5 % seurakuntamestarin ja sijaisen työajasta.				
Tavoitteet 2016	1. Tehdään kiinteistöjen kustannustenjakoa suositusten mukaisesti. 2. Pidetään turvallisuus- ja muut suunnitelmat ajan tasalla.				
Toiminta 2016	1. Kustannuslaskenta suoritetaan suositusten mukaisesti. 2. Kiinteistöjen isännöinti.				
Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %
	Tuotot	150,20			
	Kulut	-10.365,79	-11.385	-10.300	-9,5
	Kate	-10.215,59	-11.385	-10.300	-9,5

502 KIRKOT					
KIRKKO					
Kiinteistö	Puumalan kirkko on seurakunnan "koti" ja keskeinen kokoontumispaikka, jossa toimitetaan jumalanpalvelukset ja kirkollisia toimituksia sekä pidetään konsertteja. Paikkakunnan merkittävin matkailunähtävyys.				
Henkilökunta	30 % seurakuntamestarin ja sijaisen työajasta.				
Tavoitteet 2016	1. Vahvistaa kirkon roolia hiljentymisen paikkana. 2. Pidetään kiinteistöt hyvässä käyttökunnossa. 3. Järjestetään opastusta tiekirkkoon kesän vilkkaimpana aikana.				
Toiminta 2016	Pidetään kirkko ja kellotapuli siistissä kunnossa.				
Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-77.342,46	-86.450	-80.750	-6,6
	Kate	-77.342,46	-86.450	-80.750	-6,6

505 KAPPELIT JA MUUT KIRKKORAKENNUKSET					
Kiinteistö	Lamminniemen kappelissa pidetään hartaustilaisuuksia sekä siunaustilaisuuksia. Kesäisin kappeli toimii myös konserttipaikkana.				
Henkilökunta	Osa-aikainen talonmies-suntio.				
Tavoitteet 2016	- Pidetään kiinteistöt hyvässä käyttökunnossa.				
Toiminta 2016	- Keväällä hautojen hoitopäivä.				
Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %
	Tuotot	300			
	Kulut	-12.070,08	-15.290	-14.190	-7,2
	Kate	-11.770,08	-15.290	-14.190	-7,2

506 SEURAKUNTATALOT

Kiinteistö	1950-luvulla rakennettu seurakuntakoti, jossa alkuaan on ollut juhla- kokous- ja keittiötilat, kellarikerroksessa kaksi kerhohuonetta ja varastotiloja, ja asuntosiivessä kolme asuntoa. Peruskorjattu ja laajennettu 1979 - 80, jolloin rakennettiin uusi toimistosiiپی ja asunnot muutettiin toimistoiksi ja päiväkerhotiloiksi. Vuosina 2002-2003 peruskorjattu, mm. katto, keittiö, ilmastointi ja ikkunat uusittu. Toimistosiiپیen ilmastointi uusittu 2012, myös toimistojen viilennys. Lukitusjärjestelmä uusittu 2012. Kaikki seurakunnan lukot on Iloq-järjestelmässä.				
Resurssit	1. 30 % seurakuntamestarin ja sijaisen työajasta. 2. Osa-aikainen siivooja-vahtimestari.				
Tavoitteet 2016	Pitää rakennus ja laitteet hyvässä kunnossa.				
Toiminta 2016	Tehdään tarvittavat korjaus ja huoltotoimenpiteet.				
Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %
	Tuotot	9.128,34	7.000	7.000	0,0
	Kulut	-79.274,24	-92.340	-88.860	-3,8
	Kate	-70.145,9	-85.340	-81.860	-4,1

508 LEIRI JA KURSSIKESKUKSET, SÄRKIRANTA

Kiinteistö	Kiinteistössä takkatupa, rantasauna ja kirkkoherran pappilan pihapiiristä majoitusrakennukseksi siirretty aitta. Käytetään vanhusten ja erilaisten yhdistysten leiri- ja kokoontumispaikkana etenkin kesäisin. Uusi sauna-kokoontumisrakennus valmistui toukokuussa 2012. Tiloja vuokrataan seurakuntalaisille ja myös ulkopuolisille tarvisijoille.				
Tavoitteet 2016	Lisätään Särkirannan käyttöä erilaisten tapahtumien pitopaikkana.				
Toiminta 2016	1. Markkinoidaan ja vuokrataan eri tapahtumien pitopaikaksi. 2. Uuden sauna-kokoontumisrakennuksen käytön lisääminen 3. Järjestetään muutamat kirkkokahvit Särkirannassa jotta ihmiset voivat tutustua paikkaan.				
Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %
	Tuotot	4.515,25	5.500	7.500	36,4
	Kulut	-18.042,75	-20.550	-16.260	-20,9
	Kate	-13.527,50	-15.050	-8.760	-41,8

509 MUUT RAKENNUKSET

Kiinteistö	1. Hakosaaren väliselle kannakselle 1950 - 1960 luvulla metsätyömiesten majoitus-tilaksi siirretty Rantapappilan liha-aitta, ns. Sopalan kämpä.				
Tavoitteet 2016	1. Pidetään Sopalan kämpän rakennukset käyttökunnossa.				
Toiminta 2016	Vuokrataan henkilökunnalle kämppää virkistyskäyttöön. Järjestetään tarvittaessa puuntekotalkoot ja pienten ryhmien retkiä.				
Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %
	Tuotot				
	Kulut	-261,13	-480	-130	-72,9
	Kate	-261,13	-480	-130	-72,9

510 MAA JA METSÄTILAT

Kiinteistöt	Seurakunnalla on n. 1733 ha maata, josta metsämaata 1591 ha. Erillisiä kiinteistöjä on yhteensä 31 kpl, joista pienimmät ovat n. 1 ha hautausmaa-alueet ja suurin Papinniemi tila Viljakansaarella 665 ha. Metsätaloussuunnitelma vuosille 2009-2018.				
Tavoitteet 2016	Metsiä hoidetaan metsätaloussuunnitelman mukaisesti ja suunnitelmaa pidetään ajan tasalla Metsä-Savon MHY:n tietojärjestelmässä.				
Toiminta 2016	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metsä-Savon metsänhoitoyhdistys hoitaa seurakunnan metsät sopimuksella, joka on voimassa vuoden 2018 loppuun. 2. Suoritetaan suunnitelman mukaiset hakkuut (n. 7000 m³) ja tehdään hoitotyöt suunnitelman mukaisesti. Metsänhoitotöitä tehdään: istutusta 11 ha, laikutusta 6 ha, laikkumätästystä 9 ha, perkausta 34 ha, taimikonhoitoa 14 ha ja kunnostusraivausta 14 ha. 3. Talouspäällikkö hallinnoi ja valvoo toimintaa. 				
Talousarvio 2016		Tilinp. 2014	Ta 2015	Ta 2016	Muutos %
	Tuotot	209.637,22	311.500	261.500	-16,1
	Kulut	-77.873,31	-76.750	-65.235	-15,0
	Kate	131.763,91	234.750	-196.265	-16,4

TUOSLASKELMAOSA

PUUMALAN SEURAKUNTA								
TULOSLASKELMA 2014-2018								
	Tilinp	Bud.	Bud.	Muutos	TS	Muutos	TS	Muutos
	2014	2015	2016	% ed.v	2017	% ed.v	2018	% ed.v
TOIMINTATUOTOT								
Korvaukset	14 328	0	0		0		0	
Maksutuotot								
Virastotuotot		5 000	4 500	-10,0	5 500	22,2	5 500	0,0
Seurakuntatyön maksut		14 270	15 820	10,9	16 500	4,3	23 000	39,4
Hautaustoimen maksut		18 000	18 000	0,0	18 500	2,8	18 600	0,5
Muut maksut ja korvaukset		9 300	15 800	69,9	16 000	1,3	16 000	0,0
Maksutuotot	37 849	46 570	54 120	16,2	56 500	4,4	63 100	11,7
Vuokratuotot	20 995	24 000	26 000	8,3	24 500	-5,8	25 000	2,0
Metsätalouden tuotot	190 841	300 000	250 000	-16,7	300 000	20,0	300 000	0,0
Tuet ja avustukset	7 331	2 000	2 000	0,0	2 000	0,0	2 000	0,0
Muut toimintatuotot	15 636	4 500	4 400	-2,2	5 000	13,6	5 500	10,0
TOIMINTATUOTOT	286 980	377 070	336 520	-10,8	388 000	15,3	395 600	2,0
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot	-374 649	-377 980	-383 010	1,3	-350 000	-8,6	-330 000	-5,7
Muut palkat								
Henkilösivukulut	-117 756	-116 780	-106 595	-8,7	-100 000	-6,2	-100 000	0,0
Henkilöstökulut	-492 405	-494 760	-489 605	-1,0	-450 000	-8,1	-430 000	-4,4
Palvelujen ostot	-246 627	-281 920	-273 301	-3,1	-250 000	-8,5	-240 000	-4,0
Vuokrat			-2 000		-2 000	0,0	-2 000	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat								
Ostot tilikauden aikana	-120 987	-165 190	-127 647	-22,7	-130 000	1,8	-130 000	0,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-120 987	-165 190	-127 647	-22,7	-130 000	1,8	-130 000	0,0
Annetut avustukset	-16 616	-17 100	-15 840	-7,4	-16 000	1,0	-16 000	0,0
Muut toimintakulut	-38 116	-34 450	-29 220	-15,2	-30 000	2,7	-23 000	-23,3
TOIMINTAKULUT	-914 751	-993 420	-937 613	-5,6	-878 000	-6,4	-841 000	-4,2
TOIMINTAKATE	-627 770	-616 350	-601 093	-2,5	-490 000	-18,5	-445 400	-9,1
VEROTULOT								
VEROTULOT	457 245	500 000	495 000	-1,0	510 000	3,0	515 000	1,0
VEROTUSKULUT	-10 184	-10 200	-9 600	-5,9	-9 500	-1,0	-9 500	0,0
KESKUSRAHASTOMAKSUT	-23 052	-24 000	-36 500	52,1	-36 000	-1,4	-36 000	0,0
TOIMINTA-AVUSTUKSET	23 240	25 000	25 000	0,0	30 000	20,0	25 000	-16,7
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT								
Korkotuotot	1 951	2 000	2 000	0,0	2 000	0,0	2 000	0,0
Korkokulut	-8 263	-5 000	-5 000	0,0	-5 000	0,0	-5 000	0,0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-6 312	-3 000	-3 000	0,0	-3 000	0,0	-3 000	0,0
VUOSIKATE	-186 833	-128 550	-130 193	1,3	1 500	-101,2	46 100	2973,3
POISTOT JA ARVONALENTUMISET								
Suunnitelman mukaiset poistot	-71 157	-60 720	-60 570	-0,2	-60 000	-0,9	-60 000	0,0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-71 157	-60 720	-60 570	-0,2	-60 000	-0,9	-60 000	0,0
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT								
Satunnaiset tuotot	20 861	190 000	175 000	-7,9	42 000	-76,0	0	-100,0
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	20 861	190 000	175 000	-7,9	42 000	-76,0	0	-100,0
TILIKAUDEN TULOS	-237 129	730	-15 763	-2259,3	-16 500	4,7	-13 900	-15,8
POISTOERON LISÄYS (-)/VÄHENNY	16 650		16 650		16 650	0,0	16 650	
VARAUSTEN LISÄYS(-)/VÄHENNYS(+)								
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-220 479	730	887	21,5	150	-83,1	2 750	1733,3
Veroprosentti	1,75	1,95	1,95		1,95		1,95	

INVESTOINTIOSA

Tonttien myyntituotot	120.000
Ei muita investointeja	

RAHOITUSOSA

R a h o i t u s l a s k e l m a	Tilinp	Ed.Bud.	Budj.
	2014	2015	2016
Kassavirta/varsinainen toiminta ja inv.			
Tulorahoitus			
Vuosikate	-186 833	-128 550	-130 193
Satunnaiset erät	20 861	190 000	175 000
Tulorahoituksen korjauserät	-102 023	-190 000	-175 000
Tulorahoitus	-145 112	-128 550	-130 193
Investoinnit			
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-17 400	0	
Rahoitusosuudet investointimenoihin		370 000	120 000
Pysyvien vastaavien myyntitulot			
Pysyvien vastaav. vars.myyntitulo	21 000		
Pysyvien vastaavien myyntitulot	21 000		
Investoinnit	3 600	370 000	120 000
Kassavirta/varsinainen toiminta ja inv.	-141 512	241 450	-10 193

Talousarvion raporttiosassa:

1. Talousarvioraportti, ulkoiset menot	41
2. Talousarvioraportti, sisäiset ja ulkoiset menot	47
3. Talousarvioraportti kustannuspaikoittain ulkoiset menot	51

